

Oponentský posudek bakalářské práce Stanislavy Drahošové na téma Hodnocení změn využití krajiny okresu Svitavy

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou hodnocení změn krajinného pokryvu z dat dálkového průzkumu Země. Práce si klade za cíl klasifikovat krajinný pokryv okresu Svitavy z dat vysokého rozlišení (Landsat, IRS) za tři časová období (1994, 2001, 2006) a sledovat změny probíhající v krajině, především trendy zalesňování, zatravňování a přibývání zastavěných ploch po roce 1990.

Rešeršní část práce je věnována popisu spektrálních vlastností povrchu, procesu klasifikace a jeho hodnocení. Jedna kapitola je také věnována přehledu několika předchozích prací věnovaným hodnocení změn krajinného pokryvu v České republice.

V kapitole věnované datům jsou jasně a přehledně popsány použité družicové snímky z let 1994, 2001 a 2006 z družic Landsat a IRS a další použitá data. Snímky byly vybrány s ohledem na minimalizaci pořizovacích nákladů a množství oblačnosti. Prostřední snímek časové řady byl pořízen v květnu, zatímco ostatní dva snímky byly pořízeny v červenci a srpnu, což, jak si autorka správně uvědomuje, není optimální s ohledem na snahu o zhodnocení změn krajinného pokryvu.

Následující kapitola je věnována metodice. V první podkapitole je popsáno předzpracování dat a hodnoceny radiometrické a geometrické korekce.

Otázka 1: V infračervených pásmech všech snímků byly zjišťovány hodnoty pro vodní plochy, hodnoty jsou uvedeny v tabulce (str. 26). V začátku podkapitoly uvádíte, že vyhodnotíte přesnost atmosférických korekcí. Jaké je tedy zhodnocení přesnosti korekcí? Prováděla jste sama nějaké radiometrické korekce?

Další podkapitola je věnována samotné klasifikaci. Po vzoru předchozích prací byl použit klasifikátor *Maximum Likelihood*. Při volbě klasifikačního schématu se autorka nechala inspirovat legendou CORINE Land Cover. Krajinný pokryv byl rozdělen do devíti tříd. Ačkoliv v úvodu zmíněným cílem práce bylo zhodnotit především trendy zalesňování, zatravňování a přibývání zastavěných ploch, autorka rozděluje lesní plochy do 4 různých kategorií. Pro zmíněný cíl práce mi toto členění přijde zbytečně podrobné, nehledě na další problémy při rozlišování tříd, které si tím autorka dále způsobila.

Otázka 2: Co bylo účelem takto podrobné legendy?

Už při sběru trénovacích ploch autorka uvádí, že některé třídy nebyly ani pomocí různých barevných syntéz oddělitelné a musela proto použít data z dalších zdrojů – ortofota a databáze CLC k příslušným rokům (str. 32). Zde je také uvedeno, že „v průběhu vytváření spektrálních tříd byla analyzována jejich oddělitelnost pomocí vizuální interpretace z ortofotomapy a databáze CLC, normálního rozdělení v histogramu a separability dle velikosti divergence.“ V textu autorka popisuje výsledky z matice divergencí, samotná matice však v práci není uvedena.

Ne zcela jasně je pak popsáno hodnocení přesnosti v následující podkapitole (str. 34). Autorka vytvořila velké množství náhodných bodů, kterým přiřadila informace o třídách CLC a následně náhodně vybrala cca 70 kontrolních bodů pro každou třídu. Poté přidala sloupec s

názvem 'trida'. Pak, cituji: „Do tohoto pole byla postupně pomocí funkce Field Calculator přiřazena hodnota, která byla přiřazena informační třídě po agregování spektrálních tříd v programu PCI Geomatica.“ Dále autorka kontrolovala třídy na základě dostupných ortofotomap pro roky 2001 a 2006 tak, že „pokud hodnota původní třídy neodpovídala třídě na ortofotomapách, byla v poli 'trida' tato hodnota změněna.“

Otázka 3: Znamená to tedy, že jste zde měnila hodnoty z klasifikace?

Pro zjištění změn Land Cover autorka převádí data do vektorového formátu.

Otázka 4: Proč nebylo hodnocení změn LC na základě rozlohy jednotlivých tříd provedeno přímo ze snímků, když by bylo možné zjistit počet pixelů pro danou třídu?

Kapitola výsledky hodnotí přesnost klasifikace na základě chybových matic. Bylo dosaženo nízkých přesností klasifikace. Nejvyšší celkovou přesnost 66 % dosáhla klasifikace snímku z roku 1994. Nízká uživatelská přesnost byla u tříd smíšené lesy a přechodová stádia lesa, které bylo těžké rozlišit mezi ostatními třídami lesa. A na příklad pro srovnání výsledků s daty CORINE byly pak všechny třídy lesních porostů stejně spojeny dohromady.

Autorka nedokáže dostatečně kriticky zhodnotit své výsledky a jejich interpretace je neuspokojivá.

V závěrečných kapitolách práce autorka hodnotí, že „za celé sledované období můžeme v určité míře konstatovat, že jednotlivé trendy zalesňování, zatravňování a rozšiřování zastavěných ploch byly prokázány.“

Autorka se pokusila zhodnotit krajinný pokryv z dat vysokého rozlišení DPZ. Zpracovala klasifikaci pro tři časová období a analýzu změn. Ne všechny postupy jsou však řádně popsány a především pak výsledky nejsou dostatečně a vhodně interpretovány a diskutovány. Vypracování odpovídá zadání bakalářské práce. Práci hodnotím známkou „dobře“.

7. září 2012

Mgr. Jana Slačíková